

РЕШЕНИЕ

№ 447

гр. Горна Оряховица, 28.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ГОРНА ОРЯХОВИЦА, X СЪСТАВ, в публично заседание на втори юни през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Илина В. Джукова

при участието на секретаря Емануела Пл. Бангеева
като разгледа докладваното от Илина В. Джукова Гражданско дело № 20234120100327 по описа за 2023 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Предявени са обективно и субективно кумулативно съединени осъдителни иски с правно основание чл.128, т.2 КТ, чл.86, ал.1 ЗЗД и чл.49, вр. чл.45 ЗЗД.

Ищцата С. Х. Д. твърди, че през периода от 01.01.2022 г. до 31.03.2022 г. заемала длъжността „социален работник“ при ответника Дим за пълнолетни лица с умствена изостаналост – с.Драганово (по-долу ДПЛУИ – Драганово), разпоредител с бюджета на който била Община Горна Оряховица. Твърди, че през процесния период трудовото ѝ възнаграждение било 980 лв., като от 01.12.2021 г. ѝ било определено допълнително трудово възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит – 32 %. На 01.04.2022 г. основното ѝ трудово възнаграждение било увеличено на 1 360 лв. Твърди, че получаваното от 01.01.2022 г. до 31.03.2022 г. трудово възнаграждение е по-ниско по размер от определения минимум в Наредба за стандартите за заплащане на труда на служителите, осъществяващи дейности по предоставяне на социални услуги, които се финансират от държавния бюджет (по-долу Наредбата) – 190 на сто от минималната месечна работна заплата за страната при нормална продължителност на работното време. Така счита, че за процесния период основното ѝ трудово възнаграждение следвало да бъде в размер не по-нисък от 1 235 лв., или с 216,18 лв. месечно по-високо от получаваното. Счита, че тази разлика ѝ се дължи, ведно с обезщетение за забава в плащането на разликата за всеки месец от общо 74,66 лв. Твърди, че

неувеличаването на трудовото възнаграждение съобразно нормативната уредба ѝ причинило унижение, накърняване на достойнството и чувство на принижаване и обидна за нея работна среда и недооценяване на труда ѝ няколко месеца преди пенсиониране. Моли за постановяване на решение, с което ДПЛУИ – Драганово да бъде осъден да ѝ заплати 783,54 лв. – неплатено трудово възнаграждение за периода от 01.01.2022 г. до 31.03.2022 г. и общо 74,66 лв. – обезщетение за забава в плащането в размер на законната лихва, а Община Горна Оряховица – 850 лв. – обезщетение за причинени неимуществени вреди от неплащане на пълния размер на трудовото възнаграждение с присъждане на направените разноски и адвокатски хонорар в хипотезата на чл.38, ал.1 ЗАДв.

Ответникът ДПЛУИ – Драганово признава фактите, касаещи получаване на трудовото възнаграждение в по-нисък размер, като сочи, че възнаграждението на заетите при него лица се финансира от държавния бюджет, а Законът за държавния бюджет за 2022 г. е обнародван в ДВ бр.18/04.03.2022 г., изм. и доп. ДВ бр.52/05.07.2022 г. Въз основа на държавния бюджет на 31.03.2022 г. е приет общинския бюджет, в т.ч. и този на ДПЛУИ – Драганово. Така възнаграждението не е увеличено поради липса на финансиране, за което ответникът не отговаря. Твърди, че възнаграждението на ищцата от 01.04.2022 г. е увеличено на 1 360 лв. вместо на 1 235 лв. именно за компенсация на липсата на увеличение. Заявява, че дължимите ѝ суми са начислени и ще бъдат изплатени след постановяване на решението, така че да се отнесат за 2022 г. и да се отразят върху размера на пенсията. Моли за уважаване на исквете срещу него, но без присъждане на сторените разноски поради това, че не е станал причина за водене на делото.

Ответникът Община Горна Оряховица поддържа становище за недопустимост на иска срещу нея и в условията на евентуалност – за неговата неоснователност поради липса на противоправно поведение.

Съдът, след съобразяване на твърденията на страните и преценка на събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Предявени са обективно и субективно кумулативно съединени осъдителни иски с правно основание чл.128, т.2 КТ за заплащане на трудово възнаграждение; чл.86, ал.1 ЗЗД за заплащане на обезщетение за забава в размер на законната лихва и чл.49, вр. чл.45 ЗЗД за заплащане на обезщетение за причинени неимуществени вреди. Основателността на исквете срещу ДПЛУИ – Драганово е предпоставена от установяване, че през периода от 01.01.2022 г. до 31.03.2022 г. ищцата е изпълнявала длъжността „социален работник“ при ДПЛУИ – Драганово и че основното ѝ месечно трудово възнаграждение било 980 лв. и върху него било определено и допълнителното възнаграждение за стаж и възраст.

Между страните по иска по чл.128, т.2 КТ – ищцата и ДПЛУИ – Драганово не са спорни фактите, от които произтича предявеното за защита

право. Безспорно е, а и представените писмени доказателства установяват, че в процесния период ищцата е заемала длъжността „социален работник“ при първия ответник при основно месечно трудово възнаграждение било 980 лв. и изчислено върху него допълнителното възнаграждение за стаж и възраст от 32 %. Не се спори също, че съдържанието основните трудови задължения на заеманата от нея длъжност в социална услуга за пълнолетни лица с трайни увреждания по чл.15, т.8 ЗСУ, определят ищцата като „основен специалист“ по смисъла на § 1, т.2 ДР на Наредбата, тъй като е насочена към осигуряване на основните дейности по профила на услугата. Методиката, на която се позовава ищцата, е неприложима, като приета въз основа на отменена към процесния период уредба – чл.18а ЗСП и чл.41, ал.5, т.1 ППЗСП. Съгласно чл.11, т.2 от Наредбата основната месечна работна заплата при нормална продължителност на работното време следва да е не по-ниска от 190 на сто от минималната месечна работна заплата, установена за страната.

С Постановление № 331/26.11.2020 г. на Министерски съвет от 01.01.2021 г. до 31.03.2022 г. е определена минимална работна заплата за страната от 650 лв., с оглед което дължимото за исковия период основно месечно трудово възнаграждение било най-малко 1 235 лв., а допълнителното възнаграждение за стаж и възраст от 32 % – 395,20 лв., или общо 1 630,20 лв. Не е спорно, че през посочения период ищцата е получавала основно месечно трудово възнаграждение от 980 лв. и допълнителното възнаграждение за стаж и възраст 313,60 лв., или общо 1 293,60 лв. След съответно приспадане от тези общи суми на удържките за фондовете на държавното обществено осигуряване – 10,58 %, за здравно осигуряване – 3,2 % и данъкът по чл.42 ЗДДФЛ – 10 % съгласно фишовете за работни заплати, месечното нетно трудово възнаграждение, изплащано на ищцата било 1 003,81 лв., а дължимото ѝ – 1 264,99 лв. или с 261,18 по-малко месечно. За целия исков период от три месеца неплатеното трудово възнаграждение е в общ размер 783,54 лв., колкото и се претендира.

Неизпълнението на паричното задължение на ответника в сроковете по чл.270, ал.2 КТ – авансово и окончателно всеки месец на два пъти, предпоставя основателност на претенцията за заплащане на обезщетение за забава в размер на законната лихва. Липсват ангажирани доказателства в трудовия договор да е определен срок, поради което изискуемостта на всяко неплатено месечно трудово възнаграждение е настъпила по общо правило с изтичане на месеца, за който е било дължимо (така Решение № 332/03.09.2009 г. по гр.д. № 255/2009 г. на ВКС). Тя обаче се претендира от по-късно – от шесто число на месеца, следващ този, за който се дължи неплатения остатък от трудовото възнаграждение и съдът е обвързан именно от този срок на претенцията. На основание чл.162 ГПК, при съобразяване на срока на претенцията относно всяко неплатено месечно трудово възнаграждение отделно и Постановление № 426 на МС от 18.12.2014 г. за определяне размера на законната лихва по просрочени парични задължения, съдът изчисли размера на обезщетението за периода от шесто число от месеца, следващ

този, за който се дължи неплатения остатък от трудовото възнаграждение до 12.02.2023 г. на общо 74,66 лв. (26,99 лв. – лихва за неплатения остатък за месец януари 2022 г.; 24,69 лв. – лихва за неплатения остатък за месец февруари 2022 г. и 22,71 – лихва за неплатения остатък за месец март 2022 г.), какъвто е и размерът на претенцията с посоченото основание.

По отношение на иска срещу Община Горна Оряховица съдът намира за необходимо да подчертае отново, че неговата допустимост следва от твърденията на ищцата за противоправно бездействие – неизпълнение на Наредбата и Решение № 50/03.02.2022 г. на Министерски съвет на Република България за приеманена стандарти за делегираните от държавата дейности с натурални и стойностни показатели през 2022 г. (по-долу Решението) чрез несвоевременно приемане на общинския бюджет за 2022 г. и неразходване на съответните целеви средства. Съображенията на ответника, черпени от мотивите на Решение № 614/26.06.2009 г. по гр.д. № 2100/2008 г. на I Г.О. на ВКС, постановено по реда на чл.218а и сл. ГПК /отм./, са неотносими, доколкото касаят ангажиране на договорната отговорност на работодател за обезвреда на неимуществени вреди извън предвидените в КТ случаи. В случая Община Горна Оряховица не е страна по трудовото правоотношение, нито отговорността ѝ се претендира на договорно основание. По тези съображения искът на общо основание е процесуално допустим и предпоставен на първо място от установяване на противоправно поведение (бездействие) на служители на ответника по изпълнение на Наредбата и Решението.

Законът за държавния бюджет на Република България за 2022 г. (по-долу ЗДБ), определящ и субсидията за делегираните от държавата на общините дейности в т.ч. и социални услуги, е приет на 25.02.2022 г., обнародван в ДВ бр. 18/04.03.2022 г. и в сила от 01.01.2022 г. Независимо от обратното действие на закона, общините не биха могли да го съобразят, нито да извършат действия по приемане на общински бюджет в частта по делегираните от държавата дейности преди обнародването му. Не може, че приемането на общинския бюджет на 31.03.2022 г. съставлява забавяне в разчета за разходването на субсидията за делегираните от държавата на общините дейности, релевантно за положението на ищцата. Както по-горе бе посочено, вземането за заплащане на трудово възнаграждение става изискуемо в началото на месеца, следващ месеца, за който е дължимо. Така дори общинския бюджет да бе прието в деня на обнародване на държавния бюджет, размерът на трудовото възнаграждение на ищцата отново би бил увеличен не по-рано от 01.04.2022 г.

Неоснователни са аргументите във връзка с неразходване на остатъка от предходната 2021 г. за увеличение на работните заплати по посочената делегирана дейност със задна дата. Разпределението на остатъка е въпрос на преценка по целесъобразност и приоритети измежду останалите делегирани дейности – общинска администрация, отбрана и сигурност, образование, здравеопазване, други извън процесната социални услуги, култура и икономически дейности и услуги. Този характер на решението изключва

неговата противоправност. Същото важи и за аргументите, черпени от разликата между целевата субсидия за дейността и разпределението за заплати на персонала по функция „Социално услуги“.

Макар чл.54, ал.5 ЗДБ да предвижда ежемесечно предоставяне на общата субсидия в размер една трета от тримесечното разпределение, в т.ч. 30 % за първото тримесечие, в периода от 01.01.2022 г. до обнародване на ЗДБ е бил в сила Закон за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2021 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2021 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2021 г. Той не предвижда приложение на разпоредбите на чл.50 и сл. от Закона за държавния бюджет на Република България за 2021 г. до 31.03.2022 г., поради което до приемане на ЗДБ, нормата на която ищцата се позовава и идентичната по съдържание норма в Закона за държавния бюджет на Република България за 2021 г., са били неприложими.

Стандартите, приети с Решението, касаят изчисляване на средствата за заплатите за осигуряване на делегираната от държавата дейност само по отношение на „Общинска администрация“ във функция „Общи държавни служби“ (т.2 от Решението). По отношение на функцията „Социално осигуряване, подпомагане и грижа“ са приети стандарти за финансирането на дейностите (т.4 от Решението), което включва, но не изчерпва средствата за работни заплати. Тъй като Решението определя стандарт за обща сума за финансиране, но не и вътрешното ѝ разпределение, всички аргументи, черпени от неспазването му, са неоснователни.

С оглед изложеното, не са налице противоправни бездействия на служители на ответника и неизпълнение на Наредбата за периода 01.01.2022 г. – 31.03.2022 г. по причина, за която те отговарят при липса на приет държавен бюджет за 2022 г. и отпускане на субсидията за делегираните от държавата на общините дейности за същата година. Дори и неувеличението на трудовото възнаграждение да е причинило на ищцата негативни психически изживявания, те не са резултат от противоправно поведение на лица, за които Община Горна Оряховица отговаря. По тези съображения искът срещу нея се явява неоснователен и следва да бъде отхвърлен.

На основание чл.242, ал.1, пр.2 ГПК следва да се постанови предварително изпълнение на решението в частта по присъденото трудово възнаграждение и обезщетението за забава в плащането му.

По присъждане на направените разноски:

На основание чл.78, ал.6 ГПК ДПЛУИ – Драганово следва да бъде осъдено да заплати по сметка на съда държавна такса за разглеждане на двата иска срещу него в общ размер 100 лв., както и 5 лв. в случай на служебно издаване на изпълнителен лист. За приложението на посочената норма е без значение дали ответникът е дал повод за водене на делото, доколкото чл.78, ал.2 ГПК касае единствено отговорността за разноски между страните.

Съдът намира, че предпоставките на посочената норма са налице, тъй като ДПЛУИ – Драганово е признало иска в отговора на исковата молба и не е дало повод за водене на делото, защото макар и работодател на ищцата, ответникът не е разпоредител с бюджет. Разчетът на средствата за работна заплата стои извън правомощията и възможностите на ДПЛУИ – Драганово и това положение не би могло да се промени дори и при уведомяване на принципала, че липсват средства за плащане на нормативно определената работна заплата, в какъвто смисъл възразява ищцата. По тези съображения разноските следва да се възложат върху ищцата, но предвид липсата на доказателства ДПЛУИ – Драганово да е направило разноски, отговорност за такива не следва да се разпределя.

На основание чл.78, ал.3 ГПК ответникът Община Горна Оряховица има право да ѝ бъдат присъдени направените разноски по иска срещу нея, но тя също не е отправила нарочно искане за това, нито е представила доказателства да е заплатила разноски, поради което присъждане не им се следва.

На основание чл.258, ал.1 ГПК решението подлежи на обжалване.

Мотивиран така, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА ДОМ ЗА ПЪЛНОЛЕТНИ ЛИЦА С УМСТВЕНА ИЗОСТАНАЛОСТ – с.ДРАГАНОВО при Община Горна Оряховица, Булстат 0001336731525, с адрес: с.Драганово, община Горна Оряховица, ул.“Георги Сава Раковски“ № 25, представлявано от Директора А. С. Т. да **заплати на С. Х. Н., ЕГН *****, с постоянен адрес гр.***, ул.*** сумата от 783,54 лв. /седемстотин осемдесет и три лева и петдесет и четири стотинки/**, представляваща неизплатено трудово възнаграждение за периода от 01.01.2022 г. до 31.03.2022 г. за изпълнение на длъжността „социален работник“, ведно със законната лихва от 13.02.2023 г. до окончателното изплащане на сумата, както и **сумата от 74,66 лв. (седемдесет и четири лева и шестдесет и шест стотинки)**, представляваща обезщетение за забава в плащането в размер на законната лихва за периода от шесто число на месеца, следващ този, за който се дължи всяко отделно месечно трудово възнаграждение, до 12.02.2023 г.

ОТХВЪРЛЯ иска на С. Х. Н., ЕГН *****, с постоянен адрес гр.***, ул.*** срещу ОБЩИНА ГОРНА ОРЯХОВИЦА, Булстат 000133673, с адрес: гр.Горна Оряховица, пл.“Георги Измирлиев“ № 5, представлявана от Кмета Д. С. Д. за присъждане на **сумата от 850 лв. (осемстотин и петдесет лева)**, представляваща обезщетение за причинени неимуществени вреди от неплащане на пълния размер на трудовото възнаграждение за периода от 01.01.2022 г. до 31.03.2022 г. ведно със законната лихва от 13.02.2023 г. до окончателното изплащане на сумата.

ПОСТАНОВЯВА предварително изпълнение на решението в частта по присъденото трудово възнаграждение и обезщетение за забава в плащането му.

ОСЪЖДА ДОМ ЗА ПЪЛНОЛЕТНИ ЛИЦА С УМСТВЕНА ИЗОСТАНАЛОСТ – с.ДРАГАНОВО при Община Горна Оряховица, Булстат 0001336731525, с адрес: с.Драганово, община Горна Оряховица, ул.“Георги Сава Раковски“ № 25, представлявано от Директора А. С. Т. Е. да **заплати** по сметка на Районен съд – Горна Оряховица **сумата от 100 лв. /сто лева/**, представляваща държавна такса, както и **5,00 лв. /пет лева/**, в случай на служебно издаване на изпълнителен лист.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Окръжен съд – Велико Търново в двуседмичен срок от връчване на преписи на страните.

Препис от решението да се връчи на страните.

Съдия при Районен съд – Горна Оряховица: _____